Redacțiunea, Administrațiunea
Tipografia:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Brașovu, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescu în Viena: *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maass), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner.*
Prețulu insertiunilorŭ: o seria garmondu pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoielă.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta" iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unu anu 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unu anu 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulu pentru Brașovu:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulu I.: pe unu anu 10 fl., pe șese lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulu în casă: Pe unu anu 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unu esemplaru 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtu abonamentele câtŭ și insertiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 82. Brașovŭ, Mercurĭ, 13 (25) Aprilie 1888.

Brașovŭ, 12 Aprilie st. v. 1888.

Prietenia dintre cabinetul Taaffe și cabinetulŭ Tisza, ce a duratŭ vre-o nouĕ anĭ și mai bine, s'a deochiatŭ.

De unŭ timpŭ încóce organele guvernului ungurescŭ critică fórte aspru politica ministeriului Taaffe și stările din Austria — póte mai aspru chiar decât a criticat „Kreuzzeitung" stările din Ungaria — și șĭ-au datŭ pe față deplina lorŭ nemulțămire cu sistemulŭ domnitorŭ în Austria.

Acésta este cea mai nouă și cea mai interesantă apariţiune în raporturile actuale dintre ambele jumătățĭ ale monarchiei dualiste, și pentru caracterisarea lorŭ este de ajunsŭ a aminti, că unŭ numerŭ alŭ ḑiarului „Neue freie Presse" a fostŭ confiscatŭ în sĕptĕmâna trecută de către procurorulŭ din Viena din causa unei telegrame din Pesta, care conținea unŭ resumatŭ alŭ părerilorŭ foilorŭ guvernamentale unguresci asupra politicei cabinetului Taaffe.

Afacerea confiscărei acesteia a fostŭ adusă în discusiune în ședința de Sâmbătă a camerei deputațilorŭ din Viena de către unulŭ din vorbitorii de frunte ai opositiunei germane, căreia i sunt bine venite atacurile ce se îndreptă contra sistemului Taaffe din partea foilorŭ unguresci și ale celorŭ din străinătate.

Cu mare satisfacțiune a constatatŭ Dr. Sturm, că „și în țera vecină Ungaria se manifestă o resistență în contra sistemului austriacŭ", citândŭ între altele opiniunea guvernamentalului „Pester Lloyd," care era cuprinsă în telegrama confiscată. După ce fóia ungurescă declară regimulŭ Taaffe ca unŭ „regimŭ antigermanŭ," esclamă: „Ni se pare, că a sositŭ timpulŭ pentru o întórcere. Organismulŭ, care se numesce Austria, nu mai póte suporta nouĕ escese naționale."

Dr. Sturm a mai citatŭ și părerea organului lui Tisza „Nemzet," care a ḑisŭ că „programulŭ lui Taaffe nu constă decâtŭ din promisiunĭ de aḑĭ pe mâne și din concesiunĭ storse prin acestea," spre a ajunge la conclusiunea, că acum și în cercurile guvernului ungurescŭ se recunósce, că sguduirea unitații de statŭ în Austria, ce-o producŭ și o vorŭ produce esperimentele federalistice ale contelui Taaffe, nu se unescŭ cu unitatea statului ungarŭ și cu natura dualismului.

Contele Taaffe a rĕspunsŭ deputatului opositionalŭ germanŭ cam iritatŭ, că Austria este unŭ statŭ de sine stătătorŭ și că „în afacerile lui n'are sĕ se amestece străinătatea, fiă ea dincolo de Laita orĭ și mai departe."

Față cu imputarea, că regimulŭ actualŭ austriacŭ nu respectă unitatea statului și federaliséză și diviséză Austria, rĕspunse Taaffe, că atâtŭ guvernulŭ câtŭ și maioritatea au în vedere unitatea Austriei și voiescŭ sĕ o întărescă. „Dér", ḑise elŭ, „nu o putemŭ întări decă vomŭ voi sĕ încuiămŭ țĕrile deosebite într'o coliviă și sĕ ḑicemŭ, asta e Austria, ci trebue sĕ fimŭ cu considerare la istoria și la cultura singuraticelorŭ regate și țĕrĭ, carĭ suntŭ mândre de a face parte dintr'o mare Austriă."

A mai ḑisŭ apoi contele Taaffe, că guvernulŭ stă peste partide și că dênsulŭ are bunăvoința deși póte n'o nimeresce întotdeuna, dér încercă și crede că-i va succede cu sprijinitŭ de maioritate sĕ susțină și de aicĭ încolo o puternică și unită Austriă, ér nu sĕ-o creeze.

Din causa espresiunei sale de susŭ: „străinătatea fiă ea dincolo de Laita etc.," contele Taaffe a fostŭ atacatŭ de câțĭ-va deputațĭ din opositiune imputându-i-se, că declară Ungaria ca statŭ esternŭ. O discuțiune înfocată s'a încinsŭ din causa acésta. Taaffe s'a cores că a voitŭ sĕ ḑică numai „Ungaria și străinătatea", ér deputatulŭ Dr. Sturm a susținutŭ în tonŭ de protestare, că în privința politică nu se póte numi Ungaria „străinătate", căcĭ „ea formeză o jumătate a acestei monarchii indivisibile, care încă și aḑĭ posede unŭ ministeriu comunŭ, o representanță comună și o armată comună".

Cercurile guvernamentale din Pesta suntŭ în douĕ privințe nemulțămite cu discusiunea acésta din parlamentulŭ austriacŭ, întâiu pentru că Taaffe consideră critica foilorŭ unguresci ca unŭ amestec în afacerile Austriei, pe care-lŭ respinge; alŭ doilea pentru că Germanii din stânga au protestatŭ cu atâta focŭ în contra clasării Ungariei între statele străine.

Cu tóte aceste, foile d-lui Tisza atacă din nou posițiunea cabinetului Taaffe, sfătuindu-lŭ sĕ se împace cu Germanii și sĕ lapede de maioritatea slavă.

Vomŭ vedé care va eși victoriosŭ din acéstă luptă, Tisza orĭ Taaffe.

Decisiunea curiei reg. unguresci
in procesulŭ de presă alŭ „Gaz. Trans."*)

Nr. 2649 1888 crim.

In numele Maiestății Sale Regelui!

Curia regescă ungurescă a adusŭ în afacerea procesului de presă a lui Dr. Aurel Mureșianu și Stefan Bobancu pentru delictulŭ de ațițare, pertractatŭ înaintea tribunalului reg. ca curte cu jurațĭ și judecatŭ totŭ acolo prin sentința dela 21 Martie 1888 nr. 1490, în urma cererilorŭ de nulitate făcute din partea procurorului reg. la 22 Martie 1888 sub Nr. 1708, ér din partea lui Stefan Bobancu la 24 Martie 1888 nr. 1768, în ședința sa publică ținută la 12 Aprilie 1888 următórea:

decisiune:

Ambele cererĭ de nulitate se respingŭ, deórece împrejurarea, că președintele tribunalului de pressă a tălmăcitŭ în limba maghiară una din declarațiunile și cererile acusatului Dr. Aurel Mureșianu făcută în limba română; apoi împrejurarea, că fără a asculta pe procurorul reg. președintele a împlinitŭ cererea aceluiași acusatŭ ca sĕ provóce pe jurațĭ a se declara decă sciu românesce; în fine împrejurarea, că numitulŭ președinte a enunțatŭ prealabilŭ partea achitătóre a sentinței, nu constitue o vătămare principală a formelorŭ;

considerândŭ în deosebĭ, că traducerea făcută de președintele, care cunósce limba română, a fostŭ declarată de către tălmaciulŭ, ce era de față, ca corectă și că președintele a fostŭ obligatŭ a se convinge decă jurații chiămațĭ pentru a judeca pricepŭ pertractarea în tóte părțile ei;

considerândŭ, că dispositiunea §-lui 48 a susŭ memoratei ordinațiunĭ, după care persónei care funcționeză ca tălmaciu trebue sĕ i-se ia jurămĕntulŭ, chiar în sensulŭ acestui §-ŭ numai în acelŭ casŭ este a se îndeplini, decă nu funcționeză tălmaciulŭ stabilŭ și deja juratŭ, ci se întrebuințeză ca tălmaciu altă persónă capabilă;

considerândŭ, că după protocolulŭ de pertractare ambii acusațĭ au fostŭ provocațĭ sĕ se declare cu privire la apĕrarea lorŭ și în urma acésta acusatulŭ Stefan Bobancu s'a învoitŭ cu declarațiunea comună făcută de acusatulŭ Dr. Aurel Mureșianu, că prin urmare afirmarea procurorului reg., ca și când acusatulŭ Stefan Bobancu ar fi fostŭ împedecatŭ în folosirea dreptului sĕu de apĕrare, nu se póte privi ca dovedită;

considerândŭ că după raportulŭ tribunalului de pressă jurații suplențĭ au ocupatŭ loculŭ lorŭ în fața acusațilorŭ fiindŭ separațĭ de către membrii tribunalului, de către advocațĭ, de către părțĭ, de către martorĭ (? R. G.) și de către auditorĭ numai prin aceea că scaunele unde ședeau jurații suplențĭ n'au fostŭ vecine cu scaunele celorlalțĭ jurațĭ și că prin urmare acésta nu se póte privi ca o vătămare a dispositiunilor § 49 ale memoratei ordinațiunĭ;

considerândŭ, că conformŭ punctului b, § 34 alŭ procedurei de pressă din 27 Maiu 1852 pentru articululŭ scrisŭ de acusatulŭ Stefan Bobancu și redactorulŭ ḑiarului Dr. Aurelŭ Mureșianu este responsabilŭ, căcĭ dênsulŭ a recunoscutŭ, că pomenitulŭ articulŭ s'a scrisŭ și publicatŭ cu scirea și la ordinulŭ sĕu, este corectă procederea, după care în contra amêndurorŭ acusațĭ s'a intentatŭ și pertractatu deodată procesulŭ;

considerândŭ, că Nr. foiei „Nemzet", din care a începutŭ a cetì apĕrătorulŭ acusațilorŭ, nu a formatŭ unŭ actŭ alŭ cercetării penale, președintele tribunalului a procedatŭ corectŭ după §-ulŭ 65 alŭ pomenitei ordinațiunĭ când a interdisŭ acéstă cetire.

considerândŭ în fine că după §-ulŭ 7 a desŭ pomenitei ordinațiunĭ, necerêndu-se pentru cualificarea de juratŭ cunoscința limbei române ci avêndŭ locŭ în astfelŭ de casurĭ tălmăcirea translatorului, acelŭ gravamenŭ alŭ acusatului Stefanŭ Bobancu, că între jurațĭ s'au aflatŭ și de acea. carĭ nu sciu românesce, este lipsitŭ de orĭ-ce basă.

Budapesta 12 Aprilie 1888.

Szabo Miklos m. p. **Tomcsányi Mor** m. p.

Nr. 2311 1888

Tribunalulŭ regescŭ comunică acéstă decisiune a înaltei Curie reg. unguresci procurorului reg., acusațilorŭ și apĕrătorului spre sciință, cu acelŭ adausŭ, că în urma acestei decisiunĭ sentința primei instanțe de sub Nr. 1490 1888 a ajunsŭ la valoare de dreptŭ și că timpulŭ îndeplinirei obligămintelorŭ espuse în acea sentință a sositŭ.

Clușiu la 20 Aprilie 1888.

Dela tribunalulŭ reg. ca judecătoriă de pressă cu jurațĭ.

Peterffy Domokos m. p.
președinte.

Kocsi Andor m. p.
notarŭ.

*) In traducere românescă.

Austro-Ungaria și concentrările rusescĭ.

O corespondență din Pesta adresată către „Pol. Korr." accentueză, că scirile despre înaintările mai nouĕ de trupe către granița austriacă, care în pressa ungurescă și mai multŭ în pressa streină au provocatŭ o impresiune cam neliniștitóre, în cercurile dătătóre de tonŭ din Viena și Pesta n'au venitŭ nicĭdecum neașteptate, deórece aceste locurĭ suntŭ informate deja din tómna anului trecutŭ despre firma intențiune ce o are Rusia d'a întreține în permanență în districtele dela granița dinspre Austro-Ungaria și Germania unŭ efectivŭ de 300,000 ostașĭ așa că înaintările de trupe rusescĭ în direcțiunea arătată continuă până ce se va ajunge cifra numită. Naturalŭ că, deși aceste concentrărĭ de trupe din punctulŭ de vedere arătatŭ nu póte însemna o imediată amenințare. totușĭ suntŭ regretabile sub tóte împrejurările, fiind-că Austro-Ungaria e nevoită sĕ se familiariseze cu ele și sĕ pregătéscă contramĕsurĭ corĕspundĕtóre.

Școla poporală — școla de educațiune.

(Urmare.)

Pentru instrucțiunea în școlă de educațiune pedagogii cei mai celebri propunŭ următorulŭ planŭ:

1. Instrucțiunea sĕ se facă cu fundamentŭ, sĕ se mărginéscă numai asupra celorŭ mai importante lucrurĭ, sĕ deștepte automaticia și rĕvna după învĕțătură și cugetarea propriă a școlarului, și materia instrucțiunei sĕ se concentreze cu esercitarea limbistică.

2. Mai alesŭ sĕ se cultiveze simțĕmintele și voința.

3. Sĕ se cultive cu fundamentŭ limba maternă în spiritŭ idealŭ-eticŭ.

4. Direcțiunea în matematică și istoria naturală sĕ nu domineze.

5. Istoria sĕ se propună așa, ca sĕ formeze judecata etică și caracterulŭ.

6. Cantulŭ și desemnulŭ au sĕ cultive simțĕmentulŭ esteticŭ.

7. Pe instrucțiunea religiósă-morală, care transpune tóte lucrurile în lumină etică, este a se pune cea mai mare diligință.

8. Caracterulŭ eticŭ alŭ învĕțătorului sĕ pĕtrundă și sĕ încăldéscă fiăcare specie de instrucțiune.

b) Disciplina școlară. Educațiunea are lipsă neconditionată de disciplina școlară folosindu-se spre acésta de deosebite mijlóce, precum: îndatinarea, lauda și pedépsa. Prin ce trebue și ai sĕ facĭ, ca școlariulŭ sĕ fiă adusŭ într'acolo, ca sĕ se supună de bună voiă sub legile ordinei și ale bunelorŭ moravurĭ?

Disciplina școlară asigură ajungerea scopului de educațiune și scutesce și promovéză sănĕtatea și moralitatea copiilorŭ. Ea este așadĕră fórte importantă, și unde ea lipsesce, nu se ajunge scopulŭ școlei. Unŭ mijlocŭ importantŭ alŭ disciplinei este instrucțiunea cea bună; căcĭ acésta

înlănțuesce spiritile tinerele în așa mĕsură, încâtŭ prin acésta rĕmânŭ scutite mai înainte de tóte de o purtare rea și necuviinciósă. Cu deosebire Comeniu și Diesterweg suntŭ aceia, carĭ au avisatŭ cu totdeadinsulŭ la acestŭ mijlocŭ disciplinarŭ. Celŭ dintâiu ḑice că: „Decă studiile suntŭ bine întocmite, atuncĭ ele însĕșĭ prin dulcéța lorŭ atragŭ la sine spiritile. In casŭ contraru, nu școlarii suntŭ de vină, ci învĕțătorii.“

„Adevĕratulŭ didacticŭ“, ḑice Diesterweg, „este totŭ-odată și unŭ disciplinatorŭ; cine se pricepe bine la instrucțiune, se pricepe și la disciplină, cine instruéză bine, acela și disciplinéză bine.“ Obiectele de instrucțiune, după părerea cea vechiă, dér adeseorĭ uitată, suntŭ nesce discipline. Acestea **teoreme** au fostŭ necunoscute, cât timpŭ dictarea înainte se considera de chiămarea învĕțătorului. De când însĕ sub „a învĕța pe alții“ se înțelege mai multŭ, ba cu totulŭ altceva, decâtŭ a împărtăși cunoscințe, adecă cu unŭ cuvêntŭ **a educa**, de atuncĭ nu se mai află nicĭ unŭ învĕțătorŭ bunŭ, carele sĕ nu pricépă totodată a disciplina școla. Ca învĕțătorŭ elŭ face pretensiune la atențiunea, diligința, voia de învĕțare, capacitatea de a învĕța, capacitatea de vorbire, automaticia, la înfrênarea de sine a școlarului, la tóte puterile lui, chiar și la inima și la caracterulŭ școlarului; adecă elŭ reguléză, dă direcțiunea și-lŭ disciplinéză pe școlarŭ, atâtŭ înăuntru câtŭ și în afară. Ordine esternă, bunăcuviință, moravurĭ, **spiritŭ de associare** și ascultare, regularitate în venire, în mergere, când stă, când șede, precum și în pregătirea și acurăteța lucrurilorŭ, iubirea cătră obiectŭ, cătră învĕțătorŭ și cătră școlă, așaderă și veritate și încredere — suntŭ urmările influinței principiului viu și educătorŭ alŭ școlei, adecă alŭ învĕțătorului vioiu, capace de a cugeta și a voi. Chiar și pedepsele trebue uitate prin stêrnirea iubirei spre lucru. Și acéstă iubire spre lucru trebue produsă prin lucrarea însașĭ. Simțĕmêntulŭ puterei încontinuu desvoltătóre deștéptă din nou boldulŭ spre desvoltare. Decă nu se întêmplă acésta, adecă când instrucțiunea ea însașĭ nu este educătóre, ci numai învĕțătóre, adecă împărtășesce sciință, aci nu póte fi vorbă de o instrucțiune cultivătóre.

Alte mijlóce ale disciplinei mai sunt premiarea și pedépsa, mandatulŭ, supraveghiarea, esemplulŭ. Premiarea sĕ apară ca laudă, ca o încuragiera, séu ca unŭ semnŭ de onóre. Invĕțătorulŭ sĕ se nisuéscă a ține mĕsura. Pedepsele suntŭ séu pedepse onorifice, séu liberalĭ, séu corporalĭ. Pentru aceea sĕ amâne învĕțătorulu execuțiunea unei pedepse corporalĭ până la finea instrucțiunei. In contra erorilorŭ rele moralĭ ale scolarilorŭ, precum este cerbicia, nerușinarea, minciuna și hoțiile, sîngurulŭ mijlocŭ ajutătorŭ este pedépsa corporală și în atarĭ casurĭ educatorulŭ sĕ nu se lase a fi condusŭ de o umanitate și sentimentalitate falsă, căcĭ atuncĭ elŭ nu merită numele de educatorŭ.“ Asupra pedepsei corporalĭ ḑice Pestalozzi în fóia sa sĕptĕmênală pentru cultivarea ómenilorŭ: „Noi de sigurŭ n'avemŭ dreptate când așteptămŭ dela puterea cuvintelorŭ góle ca ea sĕ influințeze asupra boldului poftelorŭ sensitive și a crede că putemŭ îndrepta după voia nóstră voia copilului fără pedépsă și numai prin o sîngură imaginare a pedepsei.“ E însĕ părere de multĭ aprețiată, că umanitatea nóstră înălțându-se la o delicatețā, așa ḑicêndŭ, în nicĭ unu casŭ nu mai concede, chiar și a cugeta la mijloculŭ acela grețosŭ și durŭ, adecă alŭ bătăiei. Insĕ nu este delicateța umanităței nóstre, carea ne conduce astfelŭ, ci slăbiciunea ei. Pentrucă tu poțĭ vedé în aresturĭ și în casele nebunilorŭ urmările acestorŭ slăbiciunĭ, și poțĭ auḑi printre lacrimĭ vocea plângĕtóre esprimându-se: „Decu tatălŭ meu și muma mea m'ar fi pedepsitŭ la prima îndĕrĕtnicià, atuncĭ acum n'așŭ fi monstru înaintea lui Dumnedeu și înaintea ómenilorŭ.“

Esperiența mai învață, că pedepsele corporalĭ aplicate în scólele și în cercurile înalte familiarĭ ale Angliei n'au restrînsŭ formarea caracterului. Insĕ pedépsa corporală este de a se aplica numai pentru erorĭ și transgresiunĭ de o natură mai seriósă și nicĭ odată în contra slăbiciunilorŭ intelectualĭ. Invĕțătorulŭ celu bunŭ sĕ se nisuiéscă în continuu într'acolo, ca câtŭ se póte sĕ nu aplice nicĭodată acéstă pedépsă. Cea mai bună scólă este aceea, unde nu este de lipsă pedépsa corporală. In aplicarea pedepselorŭ are sĕ observe învĕțătorulŭ o ordine treptată cam în ordinea următóre: ațintirea privirei, semnŭ cu mâna, admoniere, mustrare, înfruntare, eșire din bancă, arestŭ.

Celu mai importantŭ și mai decidetorŭ lucru pentru disciplina scolară este personalitatea învĕțătorului. Esemplulŭ învĕțătorului esercită o putere admirabilă. Decă învĕțătorulŭ este iubitorŭ de ordine, punctuosŭ, blândŭ, binevoitorŭ, dreptŭ, voiosŭ, atuncĭ așa vorŭ fi și scolarii. Unŭ învĕțătorŭ, care are autoritatea de lipsă, atrage pe scolarii sĕi la sine prin o putere miraculósă și îi educă fără multă predicare, îndemnându-i spre iubirea de dreptate și spre virtute. La acéstă autoritate ajunge învĕțătorulŭ mai alesŭ prin iubire, dreptate și consecință. In aceste trei calitățĭ ale învĕțătorului bunu zace secretulŭ educațiunei, ele sunt carĭ mai nainte de tóte conducŭ la o disciplină bună scolară. Semnele prin carĭ se póte cunósce buna disciplină scolară suntŭ următórele:

a) o posițiune cuviinciósă a corpului copiilorŭ, *b)* atențiunea încordată a copiilorŭ, *c)* rĕspunsurile cele tarĭ și complinite ale copiilorŭ, *d)* scrisórea frumósă și curățenia în libelele de scrisŭ, *e)* bucuria de învĕțare a copiilorŭ.

Pe acestea cincĭ lucrurĭ are sĕ pună inspectorulŭ scólei chiarŭ atâta pondŭ ca și pe a sci și a pute. Pentru aceea inspectorulŭ scolarŭ sĕ nu esamineze totdéuna elŭ însușĭ pe copii, ci icĭ-colea sĕ se mai uite și sĕ asculte.

(Va urma.)

SCIRILE ḐILEI.

Ilustritatea Sa d-lŭ Archimandritŭ Dr. **Ilarionŭ Pușcariu** a visitatŭ în decursŭ de aprópe două sĕptĕmânĭ liceulŭ, scólele comerciale și reale rom. de aci, asistândŭ des la prelegerĭ. In două conferințe ale corpului profesoralŭ șĭ-a espusŭ observările și propunerile sale. Aseră a fost o cină comună în onorea dênsului la „Pomu verde.“

***

D-nii profesorĭ Ioanŭ **Popea** și Andreiu **Bârseanu** facŭ cunoscutŭ în „Scóla și Familia“ cetitorilorŭ ei, că s'au retrasŭ dela redacțiunea foii.

Regretămŭ acéstă retragere, ce nu nĭ-o putemŭ explica, căcĭ sub redacțiunea d-lorŭ „Scóla și Familia“ ajunsese a fi o fóiă pedagogică de netăgăduită valóre.

***

Suntŭ transferațĭ căpitanulŭ de cl. I Ionŭ **Humița** dela regim. 51 la alŭ 31 regim. de inf., locotenentulŭ George **Petrovanŭ** dela regim. 2 la regim. 52 de inf.

***

Efectivulŭ de pace alŭ trupelorŭ de trenŭ se sporesce dela 1 Maiu cu 4 căpitanĭ cl. I, 4 căpitanĭ cl. II, 13 locotenențĭ și 12 sublocotenențĭ.

***

Organisarea Lugoșului în orașŭ cu magistratŭ regulatŭ, concésă de ministeriulŭ ungurescŭ de interne, în urma unui conclusu luatŭ cu maioritate de voturĭ de representanții orașului, s'a amânatŭ pe timpŭ nedeterminatu.

***

Unŭ Țiganŭ, Jidovŭ orĭ Armeanŭ, cu nume românescŭ, anume Vasilie **Popŭ** din Orăștia, locuitorŭ în Szekelyhid (?) comit. Bihorului, șĭ-a maghiarisatŭ numele în „Pap“.

Bine că mai scăparămŭ de un streinŭ în cine scie ce slujbă unguréscă. N'ar strica sĕ scăpămŭ câtŭ mai curênd de tóte uscăturile.

***

Reuniunea museului ardeleanŭ a preliminatŭ veniturile pe anul 1888 cu 23,351 fl. 60 cr., cheltuelile cu 23,160 fl.

***

Maiestatea Sa a concesŭ, ca Episcopulŭ săsescŭ din Ardealŭ Dr. **Teutsch** sĕ priméscă și se pórte „Crucea de cavalerŭ“ (Comthur) alŭ ordinului săsescŭ ernestinŭ și „Crucea de cavalerŭ“ (Comthur) șoimulŭ albŭ cu stea alŭ ordinului săsescŭ din Weimar.

***

Cu contractŭ și cu cauțiune de 600 fl. în banĭ gata e de ocupatŭ postulŭ de **magistru poștalŭ** pentru oficiul poștalŭ și telegraficŭ din gara **Simeria**, comit. Hunedórei. Leafa e 1000 fl. pe anŭ, 140 fl. cheltuelĭ de cancelarià, 54 fl. cheltuelĭ de înmânare, 300 fl. cheltuelĭ de împachetare și 300 fl. cheltuelĭ de însoțire a trenului, 10% tantiemă din venitulŭ brutŭ alŭ oficiului telegraficŭ, 3 cr. competință pentru fiecare telegramă presentată din afară de oficiu, în fine cheltuelĭ, ce se vorŭ hotărî mai târḑiu, pentru unu curierŭ care sĕ circule între gara Simeriei și Rapoldŭ în tótă ḑiua odată. Concurenții cu avere se preferŭ. Petițiile se adreséză în timpŭ de 3 sĕptĕmânĭ la direcția poștală și telegrafică din Sibiiu.

Convictŭ (internatŭ) românŭ în Baia-mare.

Multŭ onorate D-le Redactorŭ!

Românii din comitatele Sătmarŭ, Sĕlagiu și Solnocŭ-Dobâca, carĭ, pentru apropierea, suntŭ silițĭ au educa copii în Baia-mare, a făcutŭ acea tristă experiință, că copiii lorŭ, deși îi costă multŭ, nu capĕtă acea crescere morală, care sĕ-i facă capabilĭ de a deveni cetățenĭ adevĕrațĭ ăi patriei și membri folositorĭ ai religiunei și națiunei străbune, și încă din acea causă, pentrucă familiile mai bune în Baia-mare nu suntŭ dedate a primi spre îngrijire atarĭ copii. Prin urmare părinții, carĭ îșĭ ducŭ copii la gimnasiulu de statŭ din Baia-mare, suntŭ silițĭ a-i da în cuartirŭ și viptŭ în așa locurĭ, unde pe crescerea morală a copiilorŭ nu punŭ mare prețu și încă și astfelŭ de locurĭ suntu forte scumpe din lipsa concurenții.

Din acestea și alte multe motive, carĭ nu se potŭ da publicitătii, și pentru că în aceste părțĭ nu esistă nicĭ unŭ institutŭ românescŭ, Românii din părțile Băii-marĭ s'au decisŭ a forma o societate pe acții cu scopŭ de a înființa în Baiamare unŭ convictŭ gr. cat. românŭ, ca în acelŭ institutŭ sĕ se pótă cresce generațiunea tineră cu mai puține spese și în direcțiune religiósă-morală.

Pentru ajungerea acestui scopŭ amŭ esmisŭ tuturorŭ acelorŭ prestimațĭ D-nĭ, despre carĭ au socotitŭ că se vorŭ in-

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

(2)

Prislea și Prichindelŭ.

Poveste.

A doua seră s'a dusŭ éră cu fluerița, căcĭ dorulu fetei îlŭ muncea prea multŭ, dér acum mama fetii îlŭ necinsti cu cuvintele cele mai urîte.

Prichindelŭ acum de supĕrare și de rușine se decide a'șĭ perde urma dintre ómenĭ. Cum sosi ḑiua, îșĭ și ia drumulŭ spre pădure și se totŭ duce de nu se mai opresce. Așa, rătăcindŭ elŭ prin acele pădurĭ încă neumblate de piciorulŭ omenescŭ, aude o larmă mare. Se apropie pe încetulŭ ca sĕ vadă ce e acolo. Și ce vede?... Erau trei feciorașĭ de dracŭ, carĭ se certau lângă o fântână. Sĕ mergă séu sĕ nu mergă spre ei — îșĭ ḑicea — dér odată îșĭ ia inima în dințĭ și se apropie de ei.

— Ce avețĭ voi aicea de facețĭ atâta larmă,“ le ḑice, „au nu scițĭ voi că a eșitu împĕratulŭ la vênătóre și nu póte vêna nimicŭ de gura vóstră? Ațĭ tăcutŭ? ....căcĭ de nu, nu e bine de voi!“

— „Tăcemŭ, domnulŭ nostru,“ rĕspundŭ deodată dracii, „iată noi ne certămu pentru trei lucrurĭ ce ne-au rĕmasŭ de moștenire dela tatălŭ nostru și nu ne putemŭ împăca.“

— Și carĭ suntŭ acele lucrurĭ? le ḑice érășĭ Prichindelŭ.

— E o căciulă, o păreche de opincĭ și unŭ bastonŭ.

— Și ce putere are căciula?

— Căciula are puterea aceea, că avêndu-o cineva pe capŭ se póte strĕcura orĭ și unde chiar și în adunărĭ, fără de a fi observatŭ de ochiulŭ omenescŭ.

— Ce putere au opincile?

— Opincile au puterea aceea, că încălțându-le și ḑicêndŭ cuvintele: țup! țup! țup! opincuțele mele unde gândescŭ acolo sĕ fiu. acolo și ești.“

— Dér bastonulŭ ce pusere are?

— Bastonulŭ are puterea aceea, că de vrei a amenința cu elŭ spre cineva îndĕrĕptŭ, acela se preface în stană de piatră.

— „Am înțelesu,“ le ḑice Prichindelŭ, „și decă vĕ învoițĭ, eu facŭ pace între voi.“

— „Și care este pacea? îlŭ întrebară dracii.

— „Sĕ vĕ ducețĭ fiăcare în câte unŭ vêrfu de munte și anume: tu colo! tu dincolo! și tu dincolo! și când voiu striga eu: hop! voi toțĭ trei sĕ fugițĭ spre mine și acela, care va ajunge mai înainte, sĕ ia căciula, alŭ doilea sĕ ia opincile și alŭ treilea, bastonulŭ.“

— „Forte înțelepțesce!“ rĕspundŭ dracii, și sĕ și duce fiăcare spre loculŭ arătatŭ.

Acum Prichindelŭ îșĭ trage căciula pe capŭ, încalță opincile, îșĭ ia bastonulŭ în mână și când socotesce c'arŭ fi ajunsŭ dracii pe vêrfulŭ munților, le strigă odată: hop! Dracii cum audŭ gura lui Prichindelŭ, o și întindŭ spre fugă și veneau nene așa de iute, de credeai că suntŭ trei săgețĭ, atuncĭ Prichindelŭ încă nu gerde timpulŭ, amență cu bastonulŭ spre ei... și dracii tustrei se prefacŭ în câte o stană de piétră.

Prichindelŭ se așédă acum la fântână și bea apă din ea, apoi se spală pe mânĭ și pe fațā, căcĭ apa aceea, după spusa dracilorŭ, era vindecătóre de tóte bólele.

Ce'i vine lui Prichindelŭ iarășĭ în minte?... Sĕ se ducă la fata din grădină. Și ḑicêndŭ: țup! țup! țup! opincuțele mele, unde gândescŭ acolo sĕ fiu! se și trezesce deodată în grădină. Fata din întêmplare era aci, se juca iarășĭ cu mĕrulŭ de aurŭ. Ea îlŭ primesce cu bucurià pe Prichindelŭ, căcĭ scia bine că are se mai înșele ceva dela dênsulŭ așa se preumblă amêndoi câte-va óre prin grădină. Prichindelŭ îi istorisesce aventurile lui din pădure, ba îi descrie și fântâna verde cu apa cea gustosă și vindecătóre de bóle și în fine îi face propunerea s'o ducă într'unŭ minutŭ până acolo și în alŭ doilea minutŭ — după ce vorŭ bea apă — înapoi. Fata se învoesce, se urcă pe spatele lui și Prichindelŭ o duce. Aci beau apă se spală pe mânĭ și pe fașă și apoi se pregătescŭ de plecare. Fata, care auḑise și vĕḑuse secretulŭ opincilorŭ, îlŭ rógă pe Prichindelŭ ca acum la întórcere spre casă sĕ'i dea ei opincile sé le încalțe. Prichindelŭ nu-i înfrânge plăcerea și i-le dă. Fata șirétă ce face? După ce încalță opincile, ḑice încetŭ: țup! țup! țup! opincuțele mele, unde gândescŭ acolo sĕ fiu! și Prichindelŭ rĕmâne cu buzele umflate lângă fântână.

Prichindel după ce se vĕḑu de nou înșelatŭ se nĕcăji focŭ dér n'avea ce face, căcĭ elŭ însușĭ purta vina la acésta. Acum începŭ a căuta drumulŭ pe unde venise

teresa de causă, apelulŭ, prospectulŭ şi cóla de subscriere aci alăturate, şi se rógă şi pe calea jurnalistică, ca On. publicŭ românŭ sĕ binevoiască prin subscriere de acţii a face posibilă ajungerea acestui scopŭ culturalŭ.

In interesulŭ causei vĕ rugămŭ Multŭ Onorate Domnule Redactorŭ, ca aceste ordurĭ şi aclusele alăturate sĕ binevoiţĭ în celŭ mai deaprópe numĕrŭ a-le publica în preţuita Domniei Vóstre fóiă.

Comitetulŭ.

Prospectŭ.

O parte însemnată a inteligenţei române, precum şi a poporului din comitatele Sătmarŭ, Selagiu şi Solnocŭ-Dobâca, întrunindu-se în o conferinţă la 11 Febr. st. n. în Şiomcuta mare, după o desbatere seriósă, — constatându-se necesitatea urgentă, — s'a pronunciatŭ pentru formarea unei societăţĭ pe acţii cu scopŭ de a înfiinţa unŭ convictŭ gr. cat. românŭ în Baia mare.

Pe basa şi din încredinţarea acestei conferinţe, noi subscrişii primindŭ sarcina şi respunderea circumscrisă în articlulŭ XXXVI1. din anulŭ 1875, esmitemŭ următorulŭ prospectŭ şi cóla de subscriere, pe lângă acea umilită rogare, ca Onoratulŭ publicŭ românŭ, considerândŭ, nu atâtŭ eventualulŭ profitŭ materialŭ, ci mai vèrtosŭ scopulŭ moralŭ şi culturalŭ alŭ institutului, ce se intenţionéză a-se înfiinţa: sĕ binevoéscă prin subscriere câtŭ mai numĕrósă de acţii, a face posibilă ajungerea acestui scopŭ.

1. Societatea formândă are de scopŭ a înfiinţa, în celŭ mai scurtŭ timpŭ posibilŭ, unŭ convictŭ în Baia mare pentru tinerii gr. cat. românĭ, carĭ studiéză la gimnasiulŭ de statŭ din acestŭ oraşŭ, şi încă aşa, ca în acestŭ convictŭ pe lângă unŭ preţŭ moderatŭ, studenţii primitĭ prin organele destinate de statutele societăţii înfiinţânde sĕ fiĕ proveduţĭ cu cuartirŭ, viptŭ şi cu tóte cele de lipsă pentru crescerea trupéscă şi spirituală în sensulŭ moralŭ, culturalŭ şi naţionalŭ, sub inspecţiunea organelorŭ designate spre acestŭ scopŭ în statutele societăţii. — Se face îngrijire în statutele societăţii, ca din contribuirĭ benevole sĕ se formeze unŭ fondŭ separatŭ, pe basa căruia cu timpŭ sĕ se pótă primi gratis studenţii seracĭ gr. cat. românĭ cu capacitate alésă şi purtare bună.

2. Capitalulŭ, care se poftesce pentru înfiinţarea şi adjustarea amintitului institutŭ se prelimineză în suma de 25 mii florinĭ v. a. Acestŭ capitalŭ în adunarea constituantă se póte ridica sĕu micşora.

3. Acestŭ capitalŭ se va acoperi prin subscrierea alorŭ 500 acţii de câte 50 fl. v. a. din care sumă 10% şi de fiescecare acţiă 1 fl. v. a. spese, suntŭ a se solvi în banı gata de-odată cu subscrierea, éră restulŭ în rate lunare de 10% şi în casŭ de întârdiare 6% interesurĭ.

4. Terminulŭ pentru subscrierea acţiilorŭ se defige pe 15 Maiu st. n. 1888, pe care terminŭ, toţĭ acei prea stimaţĭ domnĭ, carĭ au primitŭ acestŭ prospectŭ şi cóla de subscriere, sunt rugaţĭ a-le retrimite împreună cu 10% ale sumei subscrise domnului Nicolau Nilvanu advocatŭ în Şiomcuta mare, alesŭ cassariu interimalŭ.

5. Pe basa articlului XXXVII §. 150 punctulŭ 6 din anulŭ 1875 ne reservămŭ dreptulŭ de a pute pune institutulŭ înfiinţândŭ sub scutulŭ moralŭ alŭ guvernului diecesanŭ gr. cat. din Gherla.

Prospectulŭ acesta espedându-se numerisatŭ, suntŭ rugaţĭ acei preastimaţĭ domnĭ, carĭ l'au primitŭ, ca şi în acelŭ casŭ neaşteptatŭ, când nicĭ o acţiă nu s'ar subscrie, sĕ se retrămită numitului domnŭ cassariu interimalŭ, pentru-că avemŭ lipsă de acela pentru efectuirea controlării.

Datŭ în Şiomcuta mare, la 10 Feb. 1888.

Iosifŭ Popŭ archid. şi prop., George Popŭ propr. în Basescĭ, Vasile Burugaiu advocatŭ. Nicolae Nilvan, adv., Ludovicŭ Manŭ, farmacistŭ. (Nedescifrabilŭ) adv. Vasiliu Imbre, adv. şi proprietarŭ. Ştefanŭ Bilţiu, protop. Dr. Vasiliu Lucaciu parochulŭ Sisiescilorŭ. Ioanŭ Popp adv., Gabriel Szabó profesorŭ. Ioanŭ Drumariu, advocatŭ. Eliă Popŭ, învĕţăt. conf. Teodorŭ Blaga, învĕţ. Ioanŭ Cocianŭ, adv. Demetriu Suciu adv.

Multŭ stimate Domnule!

Conferinţa conchemată pe 11 Februarie a. c. în causa înfiinţărei unui convictŭ în Baia-mare, şi ţinută în Şomcuta-mare în presinţa şi cu participarea unui numĕrŭ fórte frumosŭ de inteligenţă română de prin tóte părţile, — cu cea mai profundă căldură şi cu celŭ mai surprindetorŭ entusiasmŭ plăcutŭ alŭ inimei, toţĭ cu unŭ cugetŭ au primitŭ ideia, pe câtŭ de sublimă pe atâtŭ de salutară, edicândŭ lipsa neamânaveră a înfiinţărei unui convictŭ românŭ gr. cat. în Baia-mare.

Deşi suntemŭ, şi a fostŭ şi conferinţa, la cunoscinţa obstaculelorŭ grele materiale ce ne stau în cale întru realisarea ideiei atâtŭ de măreţă, practică şi salutară, — şi deşi imprejurările financiale de presinte pentru noi suntŭ de totŭ nefavoritóre, totuşĭ în butulŭ tuturorŭ impedecămentelorŭ, ne-am resolvit şi decisŭ ca pe acţii câte de 50 fl v. a, la numĕrŭ 500 acţii — a intenta glorificarea scopului atâtŭ de sântŭ, căcĭ, precum de marĭ ne suntŭ lipsele materiale, pe de dece orĭ atâtŭ de marĭ şi ireparabile ne suntŭ daunele spiritualĭ şi religionare ce în epoca acésta aplicaveră spre cosmopolitismŭ ameninţă cu amalgamisare generaţiunea nouă, speranţa naţiunei nóstre.

Legile din vigóre ale patriei — şi anume legea de naţionalitate — permite şi garanteză fiă-cărei naţionalităţĭ din patriă desvoltarea şi cultivarea liberă a limbei şi literaturei naţionale, şi profesarea religiunei sale.

Apoi la noi Românii, limba şi religiunea, acestea tesaure scumpe şi preţióse ce din veacurile cele mai tempestóse, ce din timpurile cele mai grele, ne-au mântuitŭ individualitatea naţională, atâtŭ suntŭ de strînsŭ concrescute la olaltă, încâtŭ perdĕndu-ne limba, perdem şi religiunea şi viceversa.

Unŭ poporŭ, o naţionalitate astădĭ în evulŭ civilisaţiunei moderne, în acelŭ gradŭ numĕră, în aceea mĕsură ponderéză şi se validitéză în concertulŭ popoarelorŭ şi a naţionalităţilorŭ, la care gradŭ şi ponderositate 'lŭ cualifică cultura s'a spirituală şi morală.

Şi óre adĭ, în epoca luminării, în timpulŭ desvoltării, când tóte popórele menite spre vieţă se mişcă ca albinele întru strîngerea, întru coadunarea alimentelorŭ spiritualĭ, — óre numai noi Românii sĕ mai dormitămŭ în letargiile indolenţei, — óre faţă de tesaurele cele mai scumpe, pe carĭ străbunii noştri cu limbă de mórte ni le-au lăsatŭ întru conservarea naţionalităţii şi religiunei nóstre e destulă şi conscienţiósă scusă „sĕrăcia“, — óre împrejurările nefavorabile financiare suntŭ destulŭ de acceptabile argumente pentru ca faţă cu culitivarea limbei şi păstrarea religiunenóstre, şi mai alesŭ faţă cu crescerea tinerimei nóstre — şi mai încolo sĕ fimŭ nepăsătorĭ şi absolutŭ pasivĭ? Unŭ omŭ singuraticŭ, unŭ individŭ póte sucumba sub greutatea sĕrăciei, dér unŭ poporŭ vigurosŭ, cu o inteliginţă menită spre o soarte mai fericită, unŭ poporŭ care în decursulŭ seculelorŭ vitrege a datŭ atâtŭ de eclatante dovedĭ despre vivacitatea energia şi târia sufletului sĕu — adi prin sĕrăciă sĕ fiă datŭ prădii temporalĭ, prin sĕrăciă sĕ'şĭ lase în stagnare cele mai scumpe tesaure carĭ 'lŭ cualifică la individualitate naţională? Oh! nu se poate! E unŭ pĕcatŭ greu aş' presupune una ca acésta.

In acéstă convingere sacră şi pre lângă aceste presupunerĭ, subscrişii — ca autorisaţii conferinţei — avemŭ onóre aci sub ./· a vĕ acluda o coală pentru subscrierea acţiunilorŭ, rugându-ne ca sĕ binevoiţĭ cu celŭ mai ardinte zelŭ a îmbrăcioşa causa acésta sfântă, şi în cerculŭ de cunoscinţă şi activitate a d-vóstră a mijloci subscrierea şi asigurarea alorŭ câtŭ mai multe acţiunĭ, — ér coala de subscriere cu resultatulŭ obţinutŭ până la 15 Maiu a. c. a le trămite sub adresa D-lui Nicolau Nilvanu, advocatŭ în Şomcuta Mare [Nagy-Somkut, Szatmár megye].

Causa e sfântă — şi decă mai esistă în pepturile noastre adhesiune către limba şi religiunea noastră naţională — vomŭ isbuti căcĭ D-ḑeu e cu noi!

Datŭ în Şiomcuta-Mare, 19 Febr. 1888.

Membrii comitetului esecutivŭ, subscrişi în Prospectulŭ alăturatŭ.

Intêmplărĭ diferite.

Sinucideri. O artistă de frunte din Pesta s'a sinucisŭ. E tragediana Pulszky. Acum câţĭva anĭ s'a căsătoritŭ din iubire, bu deputatulŭ Carol Pulszky, fiulŭ scriitorului Franciscŭ Pulszky. Dragostea artistei pentru bârbatu-sĕu nu ţinŭ multŭ, căcĭ ea se înamoră de unŭ amicŭ alŭ bărbatu-sĕu, totŭ deputatŭ. Urmarea fu că cei doi amicĭ se duelară, fiindŭ bărbatulŭ actriţei greu rănitŭ. Curĕndŭ după acésta, ea se aruncă în Dunăre. de unde însĕ fu scăpată de nisce luntraşĭ şi dusă acasă. Dér aci se otrăvi. — Totŭ în Pesta s'au sinucisŭ în sĕptĕmâna trecută 4 persóne într'o ḑi: o fată de 16 anĭ s'a împuşcatŭ, o fată de 22 de anĭ s'a otrăvitŭ, unŭ librarŭ s'a împuşcatŭ unŭ profesorŭ s'a aruncatŭ în Dunăre.

Condamnatŭ la morte. Tribunalulŭ militarŭ din Viena a condamnatŭ la mórte prin împuşcare pe soldatulŭ Michailŭ Schmidt, fiindŭ că a omorîtŭ pe cameradulŭ sĕu Moses Aron când într'o nópte erau amĕndoi de gardă la institutulŭ veterinarŭ militarŭ.

Sciri poliţienescĭ.

Sâmbăta trecută dete comerciantulŭ din Scheiu Dumitru Popŭ ḑilerului Vasilie Bogdanŭ suma de 6 fl., ca sĕ-i aducă sare pentru acéstă sumă din trafica cea mare de sare. Numitulŭ ḑilerŭ însĕ n'a mai dusŭ până adĭ nicĭ sarea şi nicĭ banii îndĕrĕtŭ. Poliţia urmăresce pe acestŭ individŭ bine cunoscutŭ poliţiei şi dela alte ocasiunĭ.

Literatură.

„Musa Română,“ foiă musicală şi literară, proprietarŭ şi redactorŭ: Iacobŭ Mureşianu.

Nr. 2 cuprinde Textŭ: Ceva despre musică [urmare]. Lume, lume. Literatură. Rectificare. Incunosciinţare. *Bucăţĭ musicale*: Dorulŭ ţigăncei [din Bănatŭ], Bătuta, Lume, lume... [cântecŭ poporalŭ], Micŭ putpuriu românescŭ [compusŭ cu ocasiunea jubileului „Gazetei“], Dorulŭ [valsŭ compusŭ de Virgilŭ Brĕnduşanŭ], Cheruviculŭ [partitură pentru corŭ virilŭ].

Nr. 3 cuprinde: Textŭ: Ceva despre musică [urmare], Cucuruzŭ cu frunda în susŭ, Doină, Notiţă din strĕinătate, Varietăţĭ, Literatură, Incunosciinţare. — Bucăţĭ musicale: Ardelénca [improvisaţiune], Cucuruzŭ cu frunḑa 'n susŭ, Angerulŭ a strigatŭ, Departe clopotulŭ rĕsună (poesiă de I. Neniţescu).

Nr. 4 cuprinde: Textŭ: Ciprianŭ Porumbescu [fotografia şi biografia], Ceva despre musică [urmare şi fine], Literatură. — Bucăţĭ musicale: Lumea mea [marşŭ], Saltŭ muntenescŭ, Haţegana, Măriorica [horă de C. Porumbescu], Cântecŭ de légănŭ [berceuse], Ida-Polca [française], Sfântŭ, sfântŭ [corŭ bărbătescŭ], De când [poesiă de I. Neniţescu].

„Musa Românŭ“, apare în fiecare lună odată, în cuartŭ mare, pe hârtiă grósă şi frumósă, şi conţine fiecare broşură două cóle tiparŭ de note imprimate la Imprimăria lui C. G. Röder în Lipsca. Fóia cuprinde următórele: a) Cântece, horĭ şi doine populare, arangiate pentru pianŭ. b) Piese de salonŭ, din cântece populare, arangiate pentru pianŭ, în formă de: Fantasii, Capriciurĭ, Rapsodii, Concerte etc. c) Cântece populare şi originale pentru voce cu acompaniamentŭ de pianŭ. d) Piese de danţŭ. e) Cântece bisericescĭ arangiate pentru corŭ bărbătescŭ (partitură). f) Piese românescĭ pentru Violină şi Flaută, cu acompaniamentŭ de pianŭ.

Partea literară de pe faţa primă şi ultimă a fóiei cu următoriulŭ conţinutŭ: biografii ale musicilorŭ străinĭ şi românĭ, articolĭ, notiţe, cronice, poesii populare etc.

Preţulŭ abonamentului: pe unŭ anu 12 fl., pe şese lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 florinĭ.

România şi străinătate: pe unŭ anŭ 30 francĭ (22 mărcĭ), pe şese lunĭ 15 francĭ [11 mărcĭ], pe 3 lunĭ 7 francĭ 50 banĭ (5 mărcĭ 50 fenicĭ).

Abonamentele se potŭ face mai uşorŭ prin asignaţiune poştală la adresa: Administraţiunea fóiei musicale „Musa Română“, Blaşŭ [Balázsfalva].

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.“)

Berlinŭ, 24 Aprilie. Imperatulŭ a petrecutŭ la ameḑĭ scurtŭ timpŭ înafară de patŭ. Starea forţelorŭ cresce, apetitulŭ e viu, la 4 ore după ameḑĭ a primitŭ pe cancelarulŭ imperiului. După cum se vorbesce Herbert Bismarck va fi în curĕndŭ numitŭ ministru de stat.

Parisŭ, 24 Aprilie. Consiliulŭ comunalŭ a ţinutŭ o şedinţă turburată din causa afacerei Boulanger. Consiliulŭ comunalŭ a votatŭ ordinea ḑilei în care desaprobă campania plebiscitară boulangistă, cu adausulŭ că consiliulŭ comunalŭ e gata a se pune în fruntea poporului, pentru ca sĕ mântuéscă libertatea republicei. In fine votă încredere cabinetului Floquet.

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 8 Aprilie st. v. 1888

Bancnote românescĭ	Cump.	8.58	Vend.	8.60
Argintŭ românescŭ .	„	8.52	„	8.54
Napoleon-d'orĭ . . .	„	10.03	„	10.06
Lire turcescĭ . . .	„	11.32	„	11.37
Imperialĭ	„	10.32	„	10.37
Galbinĭ	„	5.90	„	5.92
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ	„	103.50	„	104.50
Discontulŭ	6½—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 23 Aprilie st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	97.20
Renta de hârtiă 5%	86.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	150.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	95.80
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	126.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	110.85
Bonurĭ rurale ungare	104.50
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.20
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ . . .	104.20
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.
Bonurĭ rurale Transilvane	103.60
Bonurĭ croato-slavone	103.25
Acţiunile băncei de creditŭ ungur. .	273.25
Acţiunile băncei de creditŭ austr. .	271.80
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.97
Napoleon-d'orĭ	10.05
Mărcĭ 100 împ. germane	62.35½
Londra 10 Livres sterlinge	126.95

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

întâia oră p'aci, dér unde era sĕ'lŭ mai afle prin pădurea acésta neumblată...! Decĭ îşĭ ia o direcţiune şi pornesce spre acésta şi se totŭ duce, dér aude deodată că'lŭ strigă cineva.

— Mĕi Prichindelŭ! mĕi Prichindelŭ vino încóce!

— Şi cine mĕ strigă? — rĕspunde Prichindelŭ, — că nu vĕdŭ pe niminea

— Mĕ vei vede îndată, — adause vocea — apropiă-te numai de ştejarulŭ celŭ mare, ce stă înaintea ta, cercetéză mai deaprópe la cója lui şi vĕdĕndŭ unŭ şirofŭ (şurupŭ) sucesce-lŭ în afară sĕ esŭ şi eu de aci.

Prichindelŭ nu zăbovesce, cercetéză copaciulŭ şi aflândŭ şirofulŭ, 'lŭ totŭ invèrtesce până 'lŭ scoate afară. Acum ce'i mai vĕdură ochii!... ese prin găuricea făcută în urma şirofului unŭ fumŭ negru, care se întinde în susŭ. Din acelŭ fumŭ rĕmâne unŭ dracŭ mare şi încornuratŭ care se adreséză către Prichindelŭ rĕstitŭ:

— Alegeţĭ iute mórtea cu care voiescĭ sĕ te omorŭ, căcĭ eu n'am timpŭ multŭ de perdutŭ cu tine aci!

— Da bine, asta e rĕsplata, fiindcă te-am scosŭ din acestŭ locŭ? ilŭ întrebă Prichindelŭ.

— Asta! — adaoge diavolulŭ — şi iată pentru ce! Pe mine, pedepsindu-mĕ tatălŭ meu, m'a pusŭ în acestŭ locŭ de mai multĭ anĭ. Am totŭ aşteptatŭ ca sĕ vină cineva sĕ mĕ scape, dér n'a venitŭ. Atuncĭ am ḑisŭ, că mai aşteptŭ încă o sută de anĭ şi pe acela, care mĕ va scóte ilŭ voiu noroci. Am aşteptatŭ o sută, am aşteptatŭ două sute de anĭ şi totŭ înzadarŭ. Atuncĭ am ḑisŭ iarăşĭ cu jurămĕntŭ, că pe acela, care va veni mai târḑiu, ilŭ voiu omorî, lăsându-i dreptulŭ sĕ'şĭ alégă elŭ felulŭ morţii. Au trecutŭ d'atuncĭ trei sute de anĭ, prin urmare tu ai venitŭ pré târḑiu, decĭ gătesce-te, căcĭ cum îţĭ spunŭ, nu pré am timpŭ de perdutŭ.

— Sunt gata, pĕcatele mele — rĕspunse Prichindelŭ, — şi decă mĭ-a fostŭ sórtea aşa, n'am ce face decâtŭ sĕ mĕ supunŭ ei. Dér înainte de mórte te rog a 'mĭ face şi mie o plăcere: mie totŭ nu-mĭ vine a crede ca tu, o tereteniă de diavolŭ, sĕ fi eşitŭ din copaciu prin acéstă găurice. Mai probéză'mĭ acésta încă odată şi apoi fă cu mine ce-ţĭ place!

[Va urma.]

Bursa de Bucurescĭ.

Cotă oficială dela 8 Aprile st. v. 1888.

	Cump.	vênd.
Renta română 5%	98.½	90.¼
Renta rom. amort. 5%	91.¼	91.¾
Renta convert. 6%	89.¼	89.¾
Impr. oraş. Buc. 20 fr.	36.—	38.—
Credit fonc. rural 7%	105.—	104.—
„ „ „ 5%	69.¾	70.¼
„ „ urban 7%	103.—	103.½
„ „ „ 6%	96.—	97.—
„ „ „ 5%	85.½	86.—
Banca naţ. a Rom. 500 Lei.	—.—	—.—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	—.—	—.—
Ac. de asig. Naţională.	—.—	—.—
Auru contra bilete de bancă	15.—¾	16.—
Bancnote austr. contra aurŭ.	2.—	2.2—

Ügyszám 173 ex 1888. 44,2—2

Arverési hirdetmény.

A felek felkérési folytán ezennel közhirrététetik, hogy a brassoi 509 számu telekjegyzö könyvben A + 5598 helyrajzi szám alatt Bomches Károly és néhai Bomches Friedrike született Steege neveikre bejegyzett Brasso belvárosában a buzaszeren 550 ház szám allat fekvö két emeletes ház nyilvános árverésen

1888 évi Majus hó 5-dik napján

délelött 9 orakor alolirt kir. közjegyzönek a belvárosi Klastrom utczában a legtöbbet igerönek 30,000, (harmincz ezer forint) ki kiáltási árban vagy azon felül eladatni fog.

Miröl venni szándékozok azon megjegyzéssel értesitetnek, hogy venni kivánok a kikiáltási ár 5%-át készpénzben vagy ovadék képes érték papirokban az árverési biztos kezéhez letenni kötelesek, és hogy a részletes árverési feltételek Schnell Károly brassoi ügyvéd ur és alolirt kir. közjegyzö irodájában a hivatalos órákban mindenkor betekinthetök.

Kelt Brassoban 1888 Aprilis hó 18-dik napján.

Nemes Péter,
kir. közjegyzo.

No. 61 ex 1888. 3—2

PUBLICAŢIUNE.

Podulŭ fabricei de uleiu din Blumena ca Magazinŭ de bucate este de închiriatŭ dela 29 Septemvre 1888 încolo.

Informaţiune mai de aprópe se dă în Cancelaria Eforiei scólelorŭ centrale române ort. res. Edificiulŭ gimnasialŭ din Gróverĭ, suburbiulŭ Scheiu, Braşovŭ.

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugăm pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe făşia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii, ce se abonéză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă.

Administraţiunea „Gaz. Trans.“

Móra cu vaporŭ de vălţuitŭ (becheluitŭ) a lui Martin Fromm în Braşovŭ.